

Od 14. do 24. září probíhá v Žebráce, v nově vybudovaném a čerstvě otevřeném Společenském klubu pracujících, Krajská přehlídka divadelní klasiky Erbenův Žebrák 78, memoriál Jiřího Beneše. Svým významem i zaměřením je tato přehlídka práce amatérských divadelních souborů ojedinělá, protože věnuje pozornost oblasti, která je jak po stránce dramaturgické, tak po stránce interpretační jednou z nejobtížnějších. Dramaturgický výběr textů, které by dnešnímu divákovi přinášely aktuální problematiku, i výklad těchto textů a jejich výtvarné, režijní a herecké ztvárnění nejsou právě snadné, chceme-li, aby na jevišti vládl život a ne zaprášená muzeální nuda.

Přehlídku zahájil domácí soubor K.J. Erben inscenací veselohry Jaroslava Vrchlického Noc na Karlštejně. Inscenace byla uvedena v režii a scéně Františka Lorence, který byl zároveň představitelem postavy Karla IV. Byla to šťastná ruka, která vybrala právě tento text z pokladnice českého klasického dědictví. Nejen proto, že pojetím postavy českého krále Karla jako moudrého a prozíravého státníka, který miloval české království, se hra hodí do letošních oslav Karlova výročí, ale také proto, že základní problém hry na němž je vybudována její zápleтка, neztratil ani dnes svou aktuální platnost. Jak často se i my dostáváme do situace, kdy bychom měli ustupovat od svých zásad ne proto, že by byly špatné, ale proto, že nás k tomu nutí jednání těch, které milujeme. A právě do takové situace se dostane Karel a jeho rozhodování je o to svízelnější, že jeho zásady mají charakter královského nařízení. Je škoda, že inscenace posunula v koncepci tento aktuální problém až na druhé místo a věnovala svou pozornost hlavně momentům, které by oslavily osobnost Karla IV. Tím ztratila humor a ochudila postavu a svědomitou práci souboru o tak důležitou komediální polohu.

Antickou férii Jiřího Voskovce a Jana Wericha s hudbou Jaroslava Ježka Caesar uvedl jako druhé představení přehlídky Divadelní soubor Městského kulturního střediska Řevnice. V režii P. Kloučka ožil v komediální poloze dávný příběh římského imperátora, rámovaný prologem a epilogem z Itálie třicátých let našeho století. Ani v tomto případě si nemůžeme stěžovat na dramaturgickou volbu. Odbožštění božského Caesara i odhalování nejružnějších pletich jeho "dvora" vzbudilo u diváků osvo- bozující smích, který platil v přeneseném slova smyslu i některým nešvarům dvacátého století. Přehledná režie i koncepce inscenace v níž bylo několik pěkných hereckých výkonů/J. Beneš ml., P. Říha, J. Podlesný, A. Říhová, A. Tuček/, byla dobrou vizitkou poctivé práce souboru. Kdyby se tempo bytms představení ještě zostril, byl by výsledek ještě

lepší.

Malé divadlo - soubor ZK ROH Severočeských tukových závodů Ústí nad Labem uvedlo dramatickou báseň norského klasika Henrika Ibsena, Peer Gynt. Ve volném přebásnění Bohumila Mathesia, s hudbou Eduarda Griega a v režii a dramaturgii Rudolfa Felzmanna, který byl zároveň i představitelem titulní role, shlédlo žebračské obecenstvo jednu z nejlepších inscenací letošního Jiráskova Hronova, oceněnou Ministerstvem kultury ČSR. Příběh člověka, který zápasil celý život s problémem zda být sám sebou nebo zda žít sám pro sebe, až nad ním nakonec zvítězilo vlastní sobectví, má dodnes snad pro každého svou aktuálnost. Díky po všech stránkách výbornému nastudování této nesmírně obtížné hry vyněkla hlavní myšlenka s mimořádnou naléhavostí a účinností.

Čtvrtým a posledním představením první poloviny žebračské přehlídky byla inscenace komedie ruského klasika N.V. Gogola Revizor. Nastudoval ji Divadelní soubor klubového zařízení MNV Dolní Kralovice. V překladu Zdenka Mahlera a v režii Gustava Bečváře změřil soubor své síly s textem jednoho z nejlepších ruských komediografů, který tak nenáviděl korupci, úplatkářství, kořistnictví a lidskou malost, tedy nešvary, s nimiž zápasíme dodnes. A z tohoto měření sil vyšel soubor se ctí. Díky režii sdělil jasně hlavní myšlenku, ukázal řadu zajímavých lidských typů i několik dobrých hereckých výkonů/např. L. Pínová, R. Uher, M. Pína, V. Švejdová atd./ a zvláště ve druhé polovině představení dokázal vyvolat smích, který odsoudil všechny nedostatky, které Gogol ve své komedii napadá.

Je předčasné dělat závěry ze žebračské přehlídky, protože její druhá část přinese další setkání s inscenacemi klasických textů. A přinese jistě i další problémy a podněty. A i když inscenační výsledky byly různé, po stránce dramaturgické obstála žebračská přehlídka zatím dobře.

Jarmila Černíková